
EEN INTRODUCTIE OP DE GELOOFSLEER VAN ABŪ JA‘FAR AṬ-ṬAḤĀWĪ

DOOR: SHAYKH DR. ṢĀLIḤ B. FAWZĀN AL-FAWZĀN

Imam Abū Ja‘far Aḥmad b. Muḥammad b. Salāma al-Azdī aṭ-Ṭaḥāwī¹ behoorde tot de Imams die schreven over de geloofsleer van de Salaf. Hij behoorde tot de geleerden van het Egypte van de derde eeuw. Hij werd Aṭ-Ṭaḥāwī genoemd, wat een toeschrijving is aan een dorp (genaamd Ṭaḥā) in Egypte. Hij schreef een beknopt en profijtvool boek over de geloofsleer getiteld *Al-‘Aqīda aṭ-Ṭaḥāwīyya*.

Er werden uitleggingen geschreven op dit boek, ongeveer zeven uitleggingen. Deze zijn echter niet vrij van fouten, omdat degenen die ze schreven zich bevonden op de methodiek van de latere geleerden. Hun uitleggingen zijn niet vrij van aanmerkingen en van het tegenovergestelde van wat er te vinden is in de geloofsleerverhandeling van Aṭ-Ṭaḥāwī. Op één uitleg na zover wij weten, en dat is de uitleg van Al-‘Izz b. Abī al-‘Izz², bekend als *Sharḥ aṭ-Ṭaḥāwīyya*. Hij was een

---

¹ De Imam, de grootgeleerde, de grote memoriseerder, de Ḥadīth-geleerde en jurist van de Egyptische landen. Hij blonk uit in de wetenschap van al-Ḥadīth en al-Fiqh. Hij verzamelde en schreef. Hij was een betrouwbare verstandige jurist. Hij heeft geen gelijke achtergelaten. Wie kijkt naar de schrijfwerken van deze Imam, die kent zijn positie in kennis en zijn uitgebreide kundigheid. Hij overleed in het jaar 321 AH. Moge Allah, de Verhevene, hem genadig zijn. Zie: *Siyar a‘lām an-nubalā’* (15/27-33).

² Al-‘Izz b. Abī al-‘Izz: Hij is de grootgeleerde Ṣadr ad-Dīn Abū al-Ḥasan ‘Alī b. ‘Alā’ ad-Dīn ‘Alī b. Muḥammad b. Abī al-‘Izz al-Ḥanafī al-Adhra‘ī aṣ-Ṣāliḥī. Hij ﷺ groeide op in een familie van scherpzinnigheid. Hij ging in de leer bij Al-Ḥāfiẓ Ibn Kathīr. Hij ondersteunde de uitspraken van Ibn Taymiyya en Ibn al-Qayyim – moge Allah hen allen genadig zijn -.

leerling van Ibn Kathīr zoals blijkt. Zijn uitleg bevat overnames uit de boeken van Shaykh al-Islām Ibn Taymiyya, Ibn al-Qayyim en de Imams. Het is dus een uitvoerige uitleg. De geleerden vertrouwen erop en hechten er belang aan, vanwege diens zuiverheid en diens correcte gegevens. Het is dus een geweldige referentie voor de geloofsleer. De auteur schreef – zoals hij heeft vermeld – deze geloofsleer volgens de Madhhab van Ahl as-Sunna in het algemeen, waaronder Imam Abū Ḥanīfa an-Nu‘mān b. Thābit al-Kūfī. Hij is de eerste van de vier Imams. Hij heeft de Tābi‘īn (opvolgers) meegemaakt en van hen overgeleverd.

Eveneens (de geloofsleer van) zijn twee compagnons (i.e. van Imam Abū Ḥanīfa): Abū Yūsuf en Muḥammad as-Shaybānī, en de Imams van de Ḥanafī Madhhab.

Hij (i.e. Aṭ-Ṭaḥāwī) vermeldde hun geloofsovertuiging. Hij vermeldde dat het in overeenstemming is met de Madhhab van Ahl as-Sunna wa-l-Jamā‘a. Hierin zit een weerlegging op degenen die zich toeschrijven aan al-Ḥanafiyya in deze tijd en in de latere tijden. Zij schrijven zichzelf toe aan al-Ḥanafiyya terwijl zij Abū Ḥanīfa tegengaan in de geloofsleer. Zij bewandelen zijn Madhhab alleen in Fiqh, maar zij gaan hem tegen in de geloofsleer. Zij nemen de geloofsleer van Ahl al-Kalām en *al-Manṭiq* (logica). Hetzelfde gebeurde met de latere Shāfi‘ī geleerden. Zij gingen Imam ash-Shāfi‘ī tegen in de geloofsleer. Zij schrijven zich slechts toe aan hem met betrekking tot al-Fiqh. Zo bevinden ook veel latere Mālikī geleerden zich niet op de geloofsleer van Imam Mālik. Zij nemen van de Madhhab van Mālik alleen de Fiqh. Wat geloofsleer betreft volgen zij de soefiorden en de latere Madhāhib.

Dus in deze geloofsleer zit een weerlegging op hen en hun soortgenoten die zich toeschrijven aan de Imams en één van de vier Madhāhib volgen, terwijl zij hen tegengaan in de geloofsleer. Net zoals de Ashā‘ira³: Zij schrijven zichzelf toe aan Imam Abū al-Ḥasan al-Ash‘arī wat betreft zijn eerste Madhhab, maar zij laten de Madhhab van Ahl as-Sunna wa-l-Jamā‘a waar hij zich uiteindelijk op bevond. Dit is dus een onjuiste toeschrijving. Want als zij zich zouden bevinden op de Madhhab van de Imams, dan zouden zij zich ook op hun geloofsleer bevinden.

Bron: Ṣāliḥ b. Fawzān al-Fawzān, *At-Ta‘liqāt al-mukhtaṣara ‘alā matn Al-‘Aqīda at-Ṭaḥāwīyya* (Riyad 1422 AH) 26-28.

Vertaling: Abū Junayd

---

³ Al-Ashā‘ira: Een sekte die zich toeschrijft aan Abū al-Ḥasan al-Ash‘arī (260-330), terwijl Abū al-Ḥasan zelf uiteindelijk is teruggekeerd naar de weg van de Salaf. De aanhangers van deze sekte bevestigen slechts zeven eigenschappen van Allah. Zij beweren dat het verstand op deze zeven duidt. De rest van de eigenschappen interpreteren zij foutief. Zie: Muḥammad b. Ṣāliḥ al-‘Uthaymīn, *Sharḥ lum‘at al-‘itiqād* (Riyad 1995) 163.